

Welkom

Vele eeuwen geleden ontdekte de mens dat verhalen een zeer krachtige bron van inzicht en instructie kunnen zijn. Vooral fabels kunnen serieuze, verwarrende en beangstigende onderwerpen duidelijk en toegankelijk maken.

Goede verhalen worden onthouden, in tegenstelling tot veel van de informatie die ons tegenwoordig overspoelt en morgen weer vergeten is. Verhalen kunnen tot denken aanzetten, belangrijke lessen overbrengen en ons inspireren deze lessen te gebruiken. In onze moderne hightech wereld vergeten we deze eenvoudige maar grote waarheid nogal eens.

Het volgende verhaal gaat over het leven in een veranderende wereld. De problemen die in dit verhaal worden beschreven, zien we voortdurend om ons heen. Veel minder vaak komen we effectieve manieren tegen om deze problemen aan te pakken.

Wanneer verandering goed wordt aangepakt, kun je een enorme groei bewerkstelligen. Met een minder adequate aanpak breng je jezelf in gevaar.

Als je veel weet van de omgeving waarin we ons verhaal laten afspelen – Antarctica – zul je zien dat het leven daar, zoals in alle fabels, niet exact overeenkomt met wat je in een National Geographic-documentaire ziet. Als je denkt dat een grappig verhaal over pinguïns iets voor kleine kinderen is, of in elk geval voor iemand die minder ervaring heeft dan jij, zul je al gauw merken dat dit boek over problemen gaat waar wij allemaal tegenaan lopen.

Voor de lezer die meer wil weten over de totstandkoming van dit boek, hoe het zich verhoudt tot een bekend ‘Kotter-boek’ of hoe het je in een periode van verandering kan helpen, hebben we die informatie na het verhaal opgenomen op pagina 143-150. Je kunt daar natuurlijk nu meteen al naartoe gaan. Als je liever eerst wilt weten welke principes onze slimme pinguïns hebben toegepast (die, wonderbaarlijk genoeg, overeenkomsten vertonen met die in Kotters bekroonde werk over verandering), moet je nu naar pagina 138-140 gaan en er misschien tijdens het lezen van dit boek af en toe naar teruggaan. Heb je hier geen behoefte aan, zoek dan gewoon een comfortabele stoel en begin te lezen.

Deze ijsberg is ons thuis – voor altijd

Lang geleden leefde er een kolonie pinguïns op een ijsberg in de Zuidelijke IJszee, dicht bij wat wij tegenwoordig Kaap Washington noemen.

De ijsberg was er al vele, vele jaren en werd omringd door een zee die rijk was aan voedsel. Op de berg stonden torenhoge muren van eeuwige sneeuw, die de pinguïns bescherming boden tegen zware winterstormen.

Voor zover de pinguïns zich konden herinneren, hadden ze altijd op die ijsberg gewoond. ‘Dit is ons thuis’, zouden ze zeggen als je hun wereld van ijs en sneeuw ooit zou kunnen vinden. ‘Voor altijd’, zouden ze er nog aan toevoegen, wat gezien de situatie vrij logisch is.

Waar zij leven, kan verspilling van energie dodelijk zijn. Iedereen in de kolonie wist dat je dicht bij elkaar moest blijven om te overleven. En dus hadden ze geleerd op elkaar te vertrouwen. Vaak gedroegen ze zich als een grote familie (wat natuurlijk zowel leuke als minder leuke kanten heeft).

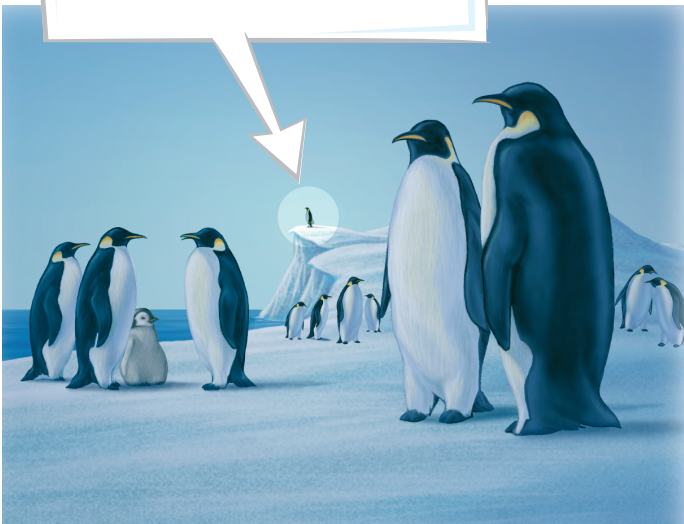

Het waren werkelijk prachtige vogels. Deze zogenoemde keizerspinguïns waren de grootste van de zeventien verschillende Antarctische soorten, die permanent een smoking lijken te dragen.

De kolonie telde 268 pinguïns. Een ervan was Fred.

Qua gedrag en uiterlijk was Fred eigenlijk precies als de anderen. Je zou hem waarschijnlijk omschrijven als ‘grappig’ of ‘statig’, tenzij je een hekel aan dieren hebt. Maar Fred was in één belangrijk opzicht anders dan de meeste pinguïns.

**Dit is Fred.
Hij kijkt
naar de zee.**

Fred was buitengewoon leergierig en opmerkzaam.

Andere pinguïns joegen op prooien in de zee – zeer noodzakelijk, aangezien er geen ander voedsel was op Antarctica. Fred viste minder en had meer aandacht voor de ijsberg en de zee.

Andere pinguïns gingen veel om met vrienden en familie. Fred was een goede echtgenoot en vader, maar onderhield minder contacten dan gemiddeld. Vaak ging hij er alleen op uit en maakte aantekeningen van zijn observaties.

Je zou kunnen denken dat Fred een vreemde vogel was, misschien zelfs het type pinguïn waar anderen niet graag mee omgaan. Maar dat was niet zo. Fred deed gewoon wat hem het best leek. Het resultaat was dat hij zich steeds meer zorgen maakte over wat hij zag.

Fred had een koffer vol met observaties, ideeën en conclusies. (Jawel, een koffer. Dit is een fabel.) De informatie werd steeds verontrustender. De informatie schreeuwde inmiddels uit:

De ijsberg smelt en zou binnenkort kunnen breken!

Als de ijsberg plotseling in stukken zou breken, zou dat een ramp zijn voor de pinguïns, vooral als het 's winters tijdens een storm zou gebeuren. Veel van de oudere en jongere vogels zouden zeker sterven. Wie wist wat de gevolgen waren? Net als bij alle ondenkbare gebeurtenissen, was er geen plan van aanpak voor een dergelijke catastrofe.

Fred maakte zich niet snel druk. Maar hoe meer hij zijn observaties bestudeerde, hoe meer hij zich zorgen begon te maken.

Fred wist dat hij iets moest ondernemen. Maar hij was niet in de positie om enige uitspraken te doen of anderen bepaald gedrag voor te schrijven. Hij was niet een van de leiders van de kolonie. Hij was niet eens een zoon, broer of vader van een van de leiders van de kolonie. En hij had geen aantoonbare ervaring als geloofwaardige ijsbergvoorspeller.

Bovendien herinnerde Fred zich hoe collega-pinguïn Harold werd behandeld toen die ooit beweerde dat hun ijsberg zwakker werd. Toen niemand leek te luisteren, probeerde Harold bewijs te verzamelen. Zijn inspanningen werden begroet met:

‘Harold, je maakt je echt te veel zorgen. Eet een inktvisje, daar knap je van op.’

‘Zwak?! Spring eens op en neer, Harold. We kunnen zelfs met z’n vijftigen tegelijk op en neer springen. Gebeurt er dan iets? Nou?’

‘Je observaties zijn zeer interessant, Harold. Maar ze kunnen op vier zeer uiteenlopende manieren worden geïnterpreteerd. Kijk, veronderstel dat...’

Sommige vogels zeiden niets, maar gingen Harold anders behandelen. Het was een subtiele verandering, maar Fred had deze wel opgemerkt. En het was beslist geen verandering ten goede.

Fred voelde zich behoorlijk eenzaam.

Wat moet ik doen?

De kolonie had een Leiderschapsraad. Deze werd ook wel de Groep van Tien genoemd en werd geleid door de Hoofdpinguïn. (De tieners hadden een andere naam voor de groep, maar dat is een ander verhaal.)

Alice was een van de tien leiders. Ze was een vastberaden, praktische vogel die bekendstond om haar daadkrachtige optreden. Ze had ook een nauwe band met de kolonie, in tegenstelling tot enkele collega's die afstandelijker waren. In feite ziet hun hele soort er een beetje afstandelijk uit, maar niet alle pinguïns gedragen zich ook zo.

Fred besloot dat Alice zijn verhaal minder snel weg zou wuiven dan andere hogergeplaatste pinguïns. Dus zocht hij haar op. Hij hoefde niet eerst een afspraak te maken, zo was Alice niet.

Fred vertelde haar over zijn onderzoek en bevindingen. Ze luisterde aandachtig, terwijl ze zich in alle eerlijkheid afvroeg of Fred misschien een soort inzinking had.